

Borítótervezés, avagy mire gondolhatott a költő?

Németh László „Lasky”

Több mint húsz éve kergetem a tökéletes arányok titkát a design minden területén és akad pár gondolat, ami a tervezői gyakorlatban jól működik. A cikkem célja betekintést adni a borítótervezésen keresztül a kulisszák mögé, hogyan is lehet motívumokra ráépíteni egy vizuális rendszert szabályok sokaságának alkalmazásával és azok áthágásával.

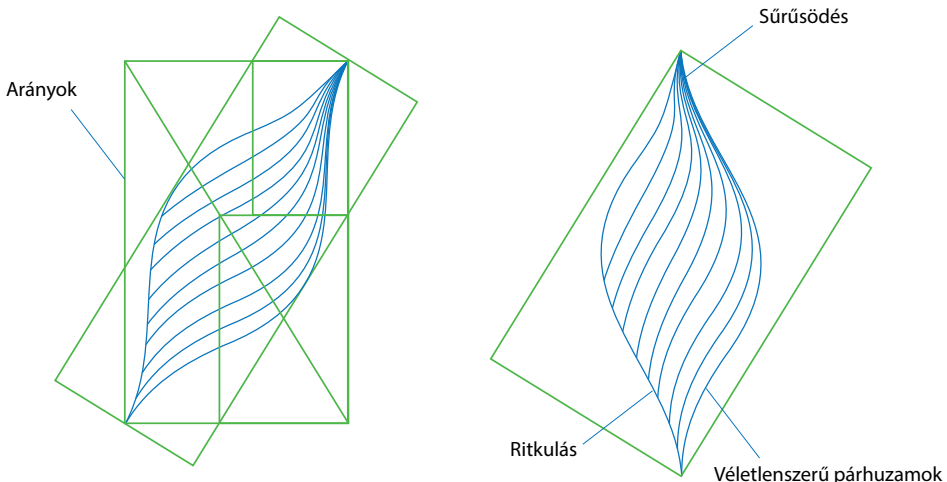
Első motívumgondolatom a téma kapcsán a fa és a levél alkalmazása volt. Számos, szinte unalmas levélmintázat megrajzolása után jutottam egy absztrakt aszimmetrikus formához, mely a körkörös vagy háromszög elrendezésétől függően inkább virágmintát mutat, mintsem az eredeti célt szolgáló levélmotívumot. De mégis megtetszett az irány, és elindultam rajta, még akkor is, ha valaki fociabdát lát majd esetleg benne.

A borító a tervezés során a harmonikus mintázatok által élővé kezdett válni. A korábbi borítókkal összhangot képező vizuális megoldást kerestem, és szerettem volna létrehozni egy olyan borítót, ami jól belesimulhat a korábbi borítók vizuális rendszerébe.

A mintázat alakítása során sok technikát alkalmaztam. Aranymetszés, önismétlés, többszintű kontraszt, és egy szándékos „hiba” töri meg a tökéletességet.

Az aranymetszés a jellegzetes 5:8 arányával harmóniát teremt. Az önismétléssel párosítva az aranymetszéses arányok és a körkörös szimmetria természetes hatást kelt. A növények a és természet gyakran így épül fel. Ha fraktálszerűen nagyobb és kisebb méreteken is ismétljük a mintákat, akkor természetközeli hatást kelthetünk tudatosan. A kontrasztot minden szinten érdemes egy borítón megragadni, kivétel volt ez alól az íves formák megtartása. A formai kontrasztot elkerültem, a harmónia érdekében. Nincsenek egyenes, szögletes vagy éles területek.

A színeket a kék és zöld adja, de a minták tekintetében a méretkontraszt is megfigyelhető. A virágminta közepére véletlenszerű méretű pontok kerültek, melyek közül a legnagyobb a Magyar Grafika felirat „i” betűjével van azonos méretre állítva, és a logó egyik fő vizuális „poénjával” rímel. A kontrasztok sorát a szinte láthatatlan, de érezhető lakkokkal tovább erősíthetjük.

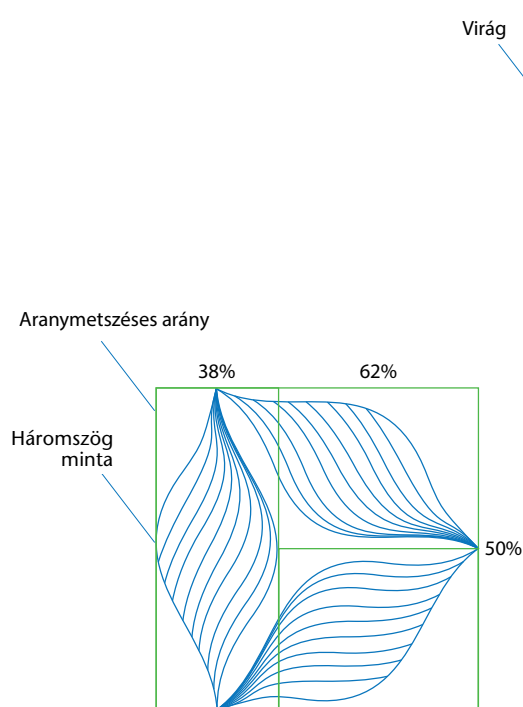
A nyomtatott középpontoknál sokkal nagyobb lakkozott pontok emelik a hatást. A design leggyakrabban a fényekről szól. A matt és fényes lakk papírral és a festékkel történő kölcsönhatása igazi játszótér a tervezőknek. Lehet diszkrét, szinte láthatatlan a felületi hatás, de lehet nagyon is erős és nyilvánvaló. A mi esetünkben a mintázattal rokon lakkozás mellett döntöttünk, melynél kipróbáltuk az éles kontúrokat és az átmenetes elmosott lakk megoldásokat a prototípusoknál. A végső borítón a cikk írásakor még pontosan nem tudom melyik technika mellett fogunk dönteni.

A hiba mint tervezői eszköz is megjelenik. A grafikai tervezés egyik érdekes lehetősége, kifejezetten a mintáknál, amikor megbontjuk a tökéletes szabályrendszert vagy ritmust. Céllal. Ebben az esetben a fő (eredetileg levélnek indult) motívum erezetében az ívek távolsága teljesen szemre történt és így kissé véletlenszerű. Nem

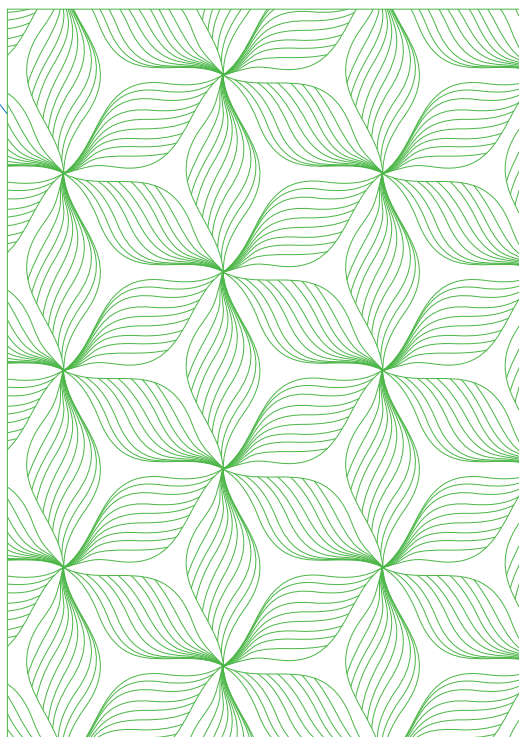
szabályos. Ez a szabálytalanság egyéni szinten zavaró (a nagy motívumon látható annak, akinek a szeme érzékeny rá), de ismétlődő mintázatként tekintve a sokasághoz és az összképhez hozzászól és még természetesebb hatást kelt. Ilyenek vagyunk mi emberek is.

Két évtizede keresem a tökéletes arányok titkát a design minden területén, és a megfigyelésem az, hogy a növény- és állatvilág ugyan hemzseg a szimmetriáktól és az arányrendszerektől, melyek közül a legismertebb az aranymetszés, mégis a legjobb eredményt akkor kapjuk, ha kicsit elrontjuk ezt a rendszert és beleteszünk egy minimális káoszt.

A természetben senki és semmi sem tökéletesen szimmetrikus. Ez a valóság, és számomra úgy tűnik, hogy ez a kis „hiba” avagy káosz teszi a világunkat izgalmassá és több nagyságrenddel sokszínűbbé, mint amilyen akkor lenne, ha minden csak merev szabályok szerint létezne.

Virág

Amikor a véletlenszerűséget és káoszt ismétlődő rendszerbe állítjuk, az összkép „élni kezd”. Természetközeli hatást kelt.